

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. สรุปสถานการณ์ด้านแรงงานของจังหวัด

1.1 กำลังแรงงานและการมีงานทำ

1) ประชากรและกำลังแรงงาน

จังหวัดราชบุรี มีประชากรทั้งสิ้น 840,745 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 505,679 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ 502,597 คน (ร้อยละ 99.39 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด) ผู้ว่างงาน 3,082 คน (อัตราการว่างงานร้อยละ 0.61) และไม่มีผู้ที่รอฤดูกาล

2) การมีงานทำ

ในกลุ่มผู้มีงานทำทั้งหมด 502,597 คน ในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 เป็นผู้ทำงานในภาคเกษตรรวม 128,756 คน (คิดเป็นร้อยละ 25.62 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) ลดลงจากไตรมาสที่ 2 ปี 2553 ถึง 6,030 คน (ลดลงร้อยละ 4.47) ในขณะที่นอกภาคเกษตรนั้น ในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 มีผู้ทำงานทั้งสิ้น 373,841 คน (ร้อยละ 74.38 ของผู้มีงานทำทั้งหมด) เพิ่มขึ้นจาก ไตรมาสที่ 2 ปี 2553 รวม 14,827 คน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.13) โดยสาขานอกภาคเกษตรที่มีผู้ทำงานมากที่สุดในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 ได้แก่ สาขาการผลิต โดยมีผู้ทำงานรวมทั้งสิ้น 133,336 คน รองลงมาได้แก่ การขายส่งขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน 102,031 คน และโรงแรมและภัตตาคาร 33,358 คน

เมื่อพิจารณากลุ่มผู้มีงานทำจำแนกออกตามระดับการศึกษาที่จบ พบว่า ในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 แรงงานส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา โดยมีแรงงานที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา 146,883 คน แรงงานที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา 101,970 คน ในขณะที่แรงงานซึ่งจบการศึกษาระดับสูง เช่นระดับอุดมศึกษานั้น มีเพียง 73,314 คนเท่านั้น

3) การว่างงาน

ในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 จังหวัดราชบุรีมีผู้ว่างงานจำนวนทั้งสิ้น 3,082 ราย คิดเป็นอัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 0.61 เมื่อพิจารณากลุ่มผู้ว่างงานจำแนกตามเพศแล้วพบว่าเพศชายจะมีอัตราการว่างงานสูงกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.03 ในขณะที่เพศหญิงมีอัตราการว่างงานร้อยละ 0.12

4) แรงงานนอกระบบ

ในปี 2552 มีผู้มีงานทำอยู่ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบจำนวนทั้งสิ้น 275,191 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 ของผู้มีงานทำทั้งหมด แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นแรงงานนอกภาคเกษตร โดยเป็นแรงงานนอกภาคเกษตรสูงถึง 163,262 คน (ร้อยละ 59.33 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) ในขณะที่ในภาคเกษตรนั้น พบว่ามีแรงงาน 111,929 คน (ร้อยละ 40.67 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) แรงงานนอกภาคเกษตรสาขาที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน มีแรงงานนอกระบบ 88,062 คน (ร้อยละ 32.00 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 23,838 คน (ร้อยละ 8.66) และสาขาการผลิต 18,011 คน (ร้อยละ 6.54)

1.2 การจัดการงานและส่งเสริมการมีงานทำ

1) การจัดการงานในจังหวัด

ตลอดทั้งไตรมาสที่ 1 ปี 2553 จังหวัดราชบุรีมีตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านสำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้งสิ้น 578 อัตรา ลดลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2553 ซึ่งมีตำแหน่งงานว่าง 829 อัตรา ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงานในไตรมาสที่ 4 ปี 2553 พบว่ามีทั้งสิ้น 1,318 คน ลดลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2553 ซึ่งมีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน 1,397 อัตรา ขณะที่ผู้ได้รับการบรรจุงานตลอดทั้งไตรมาสที่ 1 ปี 2554 นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 746 คน ลดลงจากไตรมาสที่ 4 ปี 2553 ซึ่งมีการบรรจุงาน 1,006 คน ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมของการจัดการงานระหว่างเพศชายและเพศหญิงในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 แล้วพบว่าตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะเน้นรับเพศชายมากกว่าเพศหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรมแล้ว พบว่า ตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่ร้อยละ 96.71 เป็นงานนอกภาคเกษตรกรรม โดยสาขาการผลิต เป็นสาขาที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด 322 อัตรา รองลงมาได้แก่สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน มีตำแหน่งงานว่าง 149 อัตรา และการก่อสร้าง 24 อัตรา

การบรรจุงาน พบว่าสาขาที่มีการบรรจุงานมากที่สุดได้แก่สาขาการผลิต มีการบรรจุงานทั้งสิ้น 416 คน รองลงมาได้แก่สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน 187 คน ส่วนสาขาเกษตรกรรม การค้าสัตว์ และการป่าไม้ นั้น มีการบรรจุงานเพียง 20 คน

2) การจัดการงานต่างประเทศ

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 มีแรงงานในจังหวัดราชบุรีที่แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำนวน 9 คน แรงงานที่ไปลงทะเบียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 44.44) ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 22.22) ระดับ ปวช. ปวส. อนุปริญญา (ร้อยละ 22.22) และระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 11.11) สำหรับแรงงานที่แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ในไตรมาสที่ 1 เป็นเพศชาย 7 คน (ร้อยละ 77.78) เพศหญิง 2 คน (ร้อยละ 22.22)

การอนุญาตให้แรงงานไปทำงานต่างประเทศได้ของจังหวัดราชบุรีในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 59 คน โดยเมื่อพิจารณาตามวิธีการเดินทางพบว่า มี 4 ประเภท คือ ประเภท Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญา จำนวน 54 คน เดินทางด้วยตนเอง จำนวน 2 คน นายจ้างพาไปทำงาน 2 คน และนายจ้างพาไปฝึกงาน 1 คน โดยภูมิภาคที่แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานมากที่สุดคือภูมิภาคเอเชีย

3) แรงงานต่างด้าว

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2553 จังหวัดราชบุรีมีคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือทั้งสิ้น จำนวน 18,993 คน ซึ่งเมื่อจำแนกตามลักษณะการเข้าเมืองของคนต่างด้าว พบว่า กลุ่มคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายมีมากกว่ากลุ่มเข้าเมืองถูกกฎหมาย โดยเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายจำนวน ร้อยละ 31.88 และคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายจำนวน ร้อยละ 68.12

1.3 การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

1) การพัฒนาฝีมือแรงงาน

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 4 จังหวัดราชบุรีได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงาน การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ทั้งนี้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 มีผู้เข้ารับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 34 คน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกทั้งหมดอยู่ระหว่างการฝึกเนื่องจากเป็นการฝึกระยะยาวจึงไม่มีผู้ผ่านการฝึกในไตรมาสนี้ โดยมีผู้เข้ารับการฝึกเตรียมเข้าทำงาน 2 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง 23 คน และกลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรม 11 คน

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 พบว่ามีผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น 839 คน โดยเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานสูงสุด 379 คน คิดเป็นร้อยละ 45.17 ทั้งนี้ มีผู้ผ่านการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งหมด 791 คน คิดเป็นร้อยละ 94.28 ของผู้เข้ารับการฝึก

2) การทดสอบฝีมือแรงงาน

การทดสอบฝีมือแรงงาน มีผู้เข้ารับการทดสอบฝีมือแรงงานกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 4 จังหวัดราชบุรี ทั้งหมด 421 คน โดยกลุ่มอาชีพช่างก่อสร้าง มีผู้เข้ารับการทดสอบมากที่สุดจำนวน 149 คน ทั้งนี้จากจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานช่างต้น มีผู้ผ่านการทดสอบจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 58.91 ของผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด

1.4 การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

1) การตรวจแรงงาน

การตรวจคุ้มครองแรงงาน ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 117 แห่ง มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจหรือได้รับการคุ้มครองรวม 7,172 คน ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่มีการจ้างงาน 20-49 คน ทั้งนี้จากผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 89.74 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 10.26

การตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 ได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 75 แห่ง ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่มีการจ้างงาน 20-49 คน โดยมีจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจมีทั้งสิ้น 4,087 คน ผลการตรวจความปลอดภัยพบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.67 ปฏิบัติถูกต้อง และมีสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ร้อยละ 17.33

2) แรงงานสัมพันธ์

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 พบว่า จังหวัดราชบุรีมีองค์กรนายจ้าง 2 แห่ง โดยทั้งหมดนั้นเป็นองค์กรประเภทสมาคมนายจ้าง สำหรับองค์กรลูกจ้างนั้น มีอยู่เพียง 1 แห่ง ซึ่งเป็นองค์กรประเภทสหภาพแรงงานในกิจการเอกชน

1.5 การประกันสังคม

1) สถานประกอบการในระบบประกันสังคม

ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2554 จังหวัดราชบุรีมีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมจำนวน 4,363 แห่ง และมีผู้ประกันตนรวมทั้งสิ้น 94,275 คน สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกองทุนเงินทดแทน จำนวน 3,757 แห่ง และมีลูกจ้างรวมทั้งสิ้น 75,965 คน เมื่อพิจารณาจำนวนสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกองทุนเงินทดแทนจำแนกตามประเภทกิจการ พบว่า กิจการการค้า มีจำนวนสถานประกอบการมากที่สุด 985 แห่ง รองลงมาได้แก่ ประเภทกิจการอื่นๆ 863 แห่ง การผลิต การประกอบ การซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ 415 แห่ง การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ 292 แห่ง และการก่อสร้าง การติดตั้งเครื่องจักร การขุดหรือเจาะบ่อน้ำ 195 แห่ง ส่วนจำนวนลูกจ้างจำแนกตามประเภทกิจการ พบว่า กิจการการผลิตอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ มีจำนวนลูกจ้างมากที่สุด จำนวน 14,073 คน

2) การใช้บริการประกันสังคม

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 จำนวนผู้ประกันตนของจังหวัดราชบุรีที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคมมีจำนวน 59,621 คน (ครึ่ง) โดยประเภทประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนมาใช้บริการสูงสุด ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร จำนวน 48,020 คน รองลงมา คือ กรณีเจ็บป่วย 6,577 คน และ กรณีว่างงาน 2,690 คน ทั้งนี้ปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน มีการจ่ายในกรณีสงเคราะห์บุตรสูงสุด 18,161,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.63 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย รองลงมา ได้แก่ กรณีคลอดบุตร 15,203,237.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.13 และกรณีชราภาพ 14,118,291.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.48

3) การเลิกกิจการและเลิกจ้างงาน

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 มีสถานประกอบการจำนวน 50 แห่ง ที่เลิกกิจการ โดยเป็นสถานประกอบการที่มีการจ้างงาน 1-9 คน 44 แห่งที่เลิกกิจการ และสถานประกอบการที่มีการจ้างงาน 10 คนขึ้นไป 6 แห่ง ที่เลิกกิจการ โดยมีลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างมีจำนวน 286 คน สถานประกอบการที่ปิดกิจการส่วนใหญ่จะเป็นสถานประกอบการในประเภทกิจการอื่นๆ 28 แห่ง รองลงมา ได้แก่ สถานประกอบการประเภทการก่อสร้าง ยานพาหนะ 6 แห่ง การค้าเครื่องไฟฟ้า ยานพาหนะ 4 แห่ง ร้านสินค้าเบ็ดเตล็ด การค้าอื่นๆ 3 แห่ง และสถาบันการเงิน บริการด้านธุรกิจ 2 แห่ง

เมื่อพิจารณาจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างตามประเภทกิจการ พบว่า กิจการประเภทอื่นๆ มีจำนวนลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างมากที่สุด 126 คน รองลงมาได้แก่ การก่อสร้าง 76 คน สถาบันการเงิน บริการด้านธุรกิจ 9 คน และร้านสินค้าเบ็ดเตล็ด การค้าอื่นๆ 8 คน

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 ไม่มีสถานประกอบการที่เลิกจ้าง และไม่มีลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง เนื่องจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ